

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2018/1557**(2018. gada 17. oktobris),****ar kuru groza Īstenošanas regulu (ES) 2016/1368, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011 izveido finanšu tirgos izmantotu kritiski svarīgu etalonu sarakstu****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulu (ES) 2016/1011 par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērīšanai, un ar kuru groza Direktīvu 2008/48/EK, Direktīvu 2014/17/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Etaloniem ir svarīga nozīme daudzu finanšu instrumentu un finanšu līgumu cenas noteikšanā un daudzu ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērījumu noteikšanā. Daudzos gadījumos etalonam nepieciešamo datu sniegšana un etalona pārvaldība ir pakļauta manipulācijas riskam, un iesaistītās personas bieži vien skar interešu konflikts.
- (2) Lai etalons varētu veikt savu funkciju ekonomikā, tam ir jābūt pamatā esošā tirgus vai ekonomikas stāvokļa reprezentatīvam atspoguļojumam. Ja kāds etalons vairs nav reprezentatīvs atspoguļojums pamatā esošam tirgum, piemēram, starpbanku piedāvājuma likmēm, pastāv risks, ka tas citstarp negatīvi ietekmēs tirgus integritāti, kā arī mājāsaimniecību (aizdevumi un hipotekārie kredīti) un uzņēmumu finansēšanu Savienībā.
- (3) Ja konkrētam etalonam piesaistītu finanšu instrumentu, finanšu līgumu un ieguldījumu fondu vērtības kopsumma ir augsta, parasti pieaug riski, kam pakļauti lietotāji, tirgi un Savienības ekonomika kopumā. Tādēļ Regulā (ES) 2016/1011 ir izveidotas dažādas etalonu kategorijas un ir noteiktas papildu prasības, kurām jānodrošina konkrētu, par kritiski svarīgiem uzskatīto etalonu integritāte un stabilitāte, tai skaitā kompetento iestāžu pilnvaras konkrētos apstākļos uzdot veikt kritiski svarīgam etalonam nepieciešamo datu sniegšanu un tā pārvaldību.
- (4) Ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/1368 ⁽²⁾ tika izveidots finanšu tirgos izmantotu kritiski svarīgu etalonu saraksts saskaņā ar Regulu (ES) 2016/1011.
- (5) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 20. panta 1. punktu Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai izveidotu un vismaz reizi divos gados pārskatītu kritiski svarīgu etalonu sarakstu.
- (6) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 20. panta 1. punkta b) apakšpunktu etalonus var iekļaut kritiski svarīgu etalonu sarakstā, ja šos etalonus cita starpā iesniedz datu sniedzēji, kuru lielākā daļa atrodas vienā dalībvalstī, un ja tie ir atzīti par kritiski svarīgiem minētajā dalībvalstī.
- (7) Zviedrijas kompetentā iestāde (*Finansinspektionen*) 2018. gada 22. janvārī paziņoja Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI) savu priekšlikumu atzīt Stokholmas starpbanku aizdevumu piedāvājuma likmi (*STIBOR*) par kritiski svarīgu etalonu saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 20. panta 1. punkta b) apakšpunktu, jo tas ir kritiski svarīgs Zviedrijā un balstās uz tādu datu sniedzēju sniegtiem datiem, kuru lielākā daļa atrodas Zviedrijā.
- (8) *STIBOR* ir atsauces likme, kas balstās uz to procentu likmju vidējo vērtību, par kurām vairākas bankas, kas darbojas Zviedrijas naudas tirgū, ir gatavas piešķirt viena otrai nenodrošinātus līdzekļus ar dažādiem termiņiem. *STIBOR* grupā 2018. gada 22. janvārī bija septiņas bankas, no kurām sešas atrodas Zviedrijā, bet viena – Dānijā.

⁽¹⁾ OV L 171, 29.6.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2016. gada 11. augusta Īstenošanas regula (ES) 2016/1368, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011 izveido finanšu tirgos izmantotu kritiski svarīgu etalonu sarakstu (OV L 217, 12.8.2016., 1. lpp.).

- (9) Novērtējumā, kas tika iesniegts EVTI, *Finansinspektionen* secināja, ka *STIBOR* pārtraukšana vai tā sniegšana, pamatojoties uz ievaddatiem vai datu sniedzēju grupu, kas vairs nav reprezentatīvi attiecībā uz pamatā esošo tirgu vai ekonomisko realitāti, varētu būtiski negatīvi ietekmēt Zviedrijas finanšu tirgu darbību.
- (10) *Finansinspektionen* novērtējums parāda, ka *STIBOR* kā atsauce tiek izmantota, lai noteiktu cenu Zviedrijas kronās (SEK) denominētu ārpusbiržas procentu likmju atvasinātajiem instrumentiem par nesamaksātu nosacīto summu 3 500 miljardu EUR apmērā. Gandrīz viena ceturtdaļa no SEK denominētām obligācijām par atsauci izmanto *STIBOR*, un *STIBOR* izmanto, lai noteiktu cenu 75 % no kopējiem aizdevumiem Zviedrijas mājsaimniecībām un nefinanšu iestādēm. To finanšu instrumentu un finanšu līgumu kopējā vērtība, kas par atsauci izmanto *STIBOR*, ir aptuveni astoņas reizes lielāka par Zviedrijas nacionālo kopproduktu. Tāpēc *STIBOR* ir vitāli svarīga finanšu stabilitātei un tirgus integritātei Zviedrijā. Novērtējumā secināts, ka *STIBOR* pārtraukšana vai neuzticamība varētu būtiski negatīvi ietekmēt finanšu tirgu darbību Zviedrijā, kā arī uzņēmumus un patērētājus, jo to izmanto aizdevumiem, patēriņa kredītu produktiem un ieguldījumu fondiem.
- (11) EVTI 2018. gada 23. februārī nosūtīja Komisijai savu atzinumu, kurā norādīja, ka Zviedrijas *Finansinspektionen* ir ņēmusi vērā visus elementus un kritērijus, kas iekļauti Regulas (ES) 2016/1011 20. panta 3. punktā, un ka tā ir sniegusi kvantitatīvus datus, lai pamatotu *STIBOR* atzīšanu par kritiski svarīgu etalonu, kā arī analītisko pamatojumu, kurā uzsvēta *STIBOR* izšķirošā loma Zviedrijas ekonomikā.
- (12) Tāpēc Īstenošanas regula (ES) 2016/1368 būtu attiecīgi jāgroza.
- (13) Ņemot vērā *STIBOR* izšķirošo nozīmi, tās plašo lietojumu un lomu kapitāla sadalē Zviedrijā, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā.
- (14) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Eiropas Vērtspapīru komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Īstenošanas regulas (ES) 2016/1368 pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikumā ietverto tekstu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2018. gada 17. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

“PIELIKUMS

Kritiski svarīgu etalonu saraksts, izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 20. panta 1. punktu

Nr.	Etalons	Administrators	Vieta
1	Eurozonas starpbanku euro aizdevumu piedāvājuma likme (EURIBOR®)	Eiropas Naudas tirgu institūts (European Money Markets Institute, EMMI)	Brisele, Beļģija
2	Indeksētā vidējā procentu likme euro aizdevumiem uz vienu nakti (EONIA®)	Eiropas Naudas tirgu institūts (EMMI)	Brisele, Beļģija
3	Londonas starpbanku aizdevumu piedāvājuma likme (LIBOR)	ICE Benchmark Administration (IBA)	Londona, Apvienotā Karaliste
4	Stokholmas starpbanku aizdevumu piedāvājuma likme (STIBOR)	Zviedrijas Banku asociācija (Svenska Bankföreningen)	Stokholma, Zviedrija”